

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Kde a jak>Právo kterého státu se použije?

Právo kterého státu se použije?

Estonsko

1 Zdroje platných norem

1.1 Vnitrostátní normy

Otázky rozhodného práva upravuje především **zákon o mezinárodním právu soukromém** (dále jen „ZMPS“).

Před vstupem ZMPS v platnost dne 1. července 2002 upravovala rozhodné právo obecná část občanského zákoníku; nyní se místo toho uplatňuje téměř ve všech případech ZMPS, a to podle § 24 zákona o závazkovém právu, obecné části občanského zákoníku a právních předpisů provádějících zákon o mezinárodním právu soukromém.

Mimoto je třeba vzít v úvahu přednost pravidel vyplývajících z použitelného práva EU před vnitrostátním právem spolu se zásadou plynoucí z článku 123 Ústavy Estonské republiky, podle něhož se v případě kolize estonských zákonů či jiných právních předpisů s mezinárodní smlouvou, kterou ratifikoval estonský parlament, použijí ustanovení mezinárodní smlouvy. Estonsko podepsalo také čtyři dohody o právní pomoci, a to s Ruskem, Ukrajinou, Polskem, Lotyšskem a Litvou, které rovněž upravují otázky rozhodného práva

1.2 Vícestrané mezinárodní úmluvy

Haagská úmluva o střetu zákonů týkajících se formy pořízení pro případ smrti, podepsaná v Haagu dne 5. října 1961; další informace viz: <https://www.riigiteataja.ee/akt/78853>.

Úmluva o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy, podepsaná v Římě dne 19. června 1980; další informace viz: <https://www.riigiteataja.ee/akt/1026913>.

Úmluva o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí, podepsaná v Haagu dne 19. října 1996; další informace viz: <https://www.riigiteataja.ee/akt/214112011002>.

Protokol o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti, podepsaný v Haagu dne 23. listopadu 2007; další informace viz: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f30b46bd-fcdd-4b33-8b08-5b06e4a09b88.0022.02/DOC_2&format=PDF.

1.3 Hlavní dvoustranné úmluvy

Dohoda mezi Estonskou republikou, Lotyšskou republikou a Litevskou republikou o právní pomoci a právních vztazích, podepsaná v Tallinnu dne 11. listopadu 1992; další informace viz: [Riigi Teataja](#).

Dohoda mezi Estonskou republikou a Ruskou federací o právní pomoci a právních vztazích v občanských, rodinných a trestních věcech, podepsaná v Moskvě dne 26. ledna 1993; další informace viz: [Riigi Teataja](#).

Dohoda mezi Estonskou republikou a Ukrajinou o právní pomoci a právních vztazích v občanských a trestních věcech, podepsaná v Kyjevě dne 15. února 1995; další informace viz: [Riigi Teataja](#).

Dohoda mezi Estonskou republikou a Polskou republikou o právní pomoci a právních vztazích v občanských, pracovních a trestních věcech, podepsaná v Tallinnu dne 27. listopadu 1998; další informace viz: [Riigi Teataja](#).

Nařízení Evropské unie

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II) (Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 40);

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) (Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6);

Nařízení Rady (ES) č. 4/2009 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností (Úř. věst. L 7, 10.1.2009, s. 1);

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 107);

Nařízení Rady (EU) č. 1259/2010, kterým se zavádí posílená spolupráce v oblasti rozhodného práva ve věcech rozvodu a rozluky (Úř. věst. L 343, 29.12.2010, s. 10);

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 o insolvenčním řízení (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 19).

2 Uplatňování kolizních norem

2.1 Povinnost soudce uplatnit kolizní normy z vlastní iniciativy

Pokud právní předpis, mezinárodní dohoda či úkon vyžaduje použití cizího práva, soudy tak učiní bez ohledu na to, zda je v tomto smyslu podána žádost. To znamená, že povinnost soudů použít cizí právo nezávisí na tom, zda o to některá strana požádá (§ 2 odst. 1 ZMPS).

V některých občanských soudních řízeních, ve kterých se strany mohly dohodnout na volbě rozhodného práva, uplatnily estonské soudy místo cizího práva estonské právo, jelikož se strany konkludentně vzdaly svého práva na volbu cizího právního řádu.

2.2 Zpětný odkaz

Vyžaduje-li ZPMS použití cizího práva (transmise), použijí se pravidla mezinárodního práva soukromého příslušné země. Pokud tato pravidla vyžadují použití estonského práva (remise), použijí se normy estonského hmotného práva (§ 6 odst. 1 ZMPS).

Jestliže tudíž cizí právo odkazuje zpět na estonské právo, použijí se normy estonského hmotného práva.

2.3 Změna kolizního kritéria

Vznik nebo zánik věcného práva se určuje podle práva země, ve které se daná věc nacházela v době vzniku či zániku věcného práva (§ 18 odst. 1 ZPMS).

Změnil-li se tedy místo, ve kterém se daná věc nachází, po vzniku či zániku věcného práva, změnil se i rozhodné právo. Na pasivní a aktivní způsobilost k právům a právním úkonům se vztahuje právo země bydliště fyzické osoby (§ 12 odst. 1 ZPMS). Pokud se tudíž změnil země bydliště určité osoby, změnil se také právo rozhodné pro její pasivní a aktivní způsobilost k právům a právním úkonům. Zákon však rovněž stanoví, že změna bydliště neomezuje již nabytou aktivní způsobilost k právům a právním úkonům (§ 12 odst. 3 ZPMS).

2.4 Výjimky z obvyklého uplatňování kolizních norem

Cizí právo se nepoužije, pokud by to vedlo k zjevnému rozporu se základními zásadami estonského práva (veřejným pořádkem). V těchto případech je nutno použít estonské právo (§ 7 ZMPS).

To, zda cizí právo obsahuje právní normu, která v estonském právu neexistuje, není v těchto případech rozhodující; podle ustanovení o veřejném pořádku se musí místo cizího práva použít estonské právo v případě, že by použití cizího práva vedlo k zjevnému rozporu se základními zásadami estonského práva. Právní předpisy vztahující se na smluvní závazkové vztahy rovněž stanoví, že ustanoveními příslušné kapitoly ZPMS není dotčeno uplatnění těch ustanovení estonského práva, která jsou použitelná bez ohledu na právo upravující smlouvy (§ 31 ZPMS). V § 32 odst. 3 zákona je dále uvedeno, že skutečnost, že si strany zvolily cizí právo, jímž se má závazkový vztah řídit, bez ohledu na to, zda si zvolily i cizí jurisdikci, či nikoli, nebrání v případě, že všechny prvky důležité pro závazkový vztah v době volby práva souvisejí pouze s jednou zemí, použití norem práva této země, a že se od nich nelze smlouvou odchýlit (imperativní normy).

2.5 Zjištění cizího práva

Ačkoli jako obecná zásada platí, že soudy musí v situacích, kdy to vyžaduje právní předpis, mezinárodní dohoda nebo úkon, použít cizí právo bez ohledu na to, zda je o použití požádáno (§ 2 odst. 1 ZPMS), mohou orgány a soudy při určování cizího práva, které se má použít, požádat o pomoc strany či státní orgány.

I když strany mohou soudy předložit doklady za účelem zjištění obsahu cizího práva, soudy nejsou povinny se těmito doklady řídit (§ 4 odst. 2 ZPMS). Soudy si mohou vyžádat pomoc rovněž od Ministerstva spravedlnosti nebo Ministerstva zahraničí Estonské republiky a obrátit se na znalce (§ 4 odst. 3 ZPMS). Strany v občanském soudním řízení musí právo platné mimo Estonskou republiku, mezinárodní právo nebo zvykové právo prokázat pouze tehdy, není-li soud s tímto právem obeznámen, a to podle § 234 občanského soudního řádu. Soud může za účelem zjištění obsahu práva využít i jiné zdroje informací a provést jiné úkony, jak bylo popsáno v předchozím odstavci, s odkazem na § 4 ZPMS.

Právo soudy vyžádat si informace za účelem zjištění obsahu práva, které se má použít, se zakládá na zásadě kontradiktornosti v občanském soudním řízení. Tato zásada je vyjádřena především v ustanoveních § 5 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu, podle nichž jsou řízení o žalobě vedena na základě skutečností a návrhů předložených stranami v souvislosti s nárokem a strany mají stejná práva a možnosti doložit své nároky a vyvrátit nebo popřít tvrzení protistrany. Strana si přitom může zvolit skutečnosti, kterými bude dokládat svůj nárok, jakož i důkazy k prokázání těchto skutečností.

Zákon připouští rovněž výjimky, podle nichž je estonské právo použitelné v případě, nelze-li navzdory veškerému vynaloženému úsilí obsah cizího práva zjistit v přiměřené lhůtě (§ 4 odst. 4 ZPMS).

3 Kolizní pravidla

3.1 Smluvní závazky a právní akty

Obdobně jako v jiných věcech mezinárodního práva soukromého se právo upravující závazkové vztahy v Estonsku řídí zákonem o mezinárodním právu soukromém, nestanoví-li mezinárodní právní předpisy jinak. Právo upravující závazkový vztah lze také určit dohodou stran, nebo pokud ZPMS strany neopravňuje k volbě rozhodného práva, na základě použitelného práva, které je určeno pomocí stanovených kritérií. Vzhledem k tomu, že v souladu s § 3 odst. 2 zákona o konkursu se na konkursní řízení vztahují ustanovení občanského soudního řádu, nestanoví-li zákon o konkursu jinak, a podle § 8 odst. 1 občanského soudního řádu se soudní řízení vede na základě estonského občanského práva, je rozhodným právem pro konkursní řízení v Estonsku estonské právo nebo právo rozhodné na základě dohody mezi stranami, nebo pokud tato dohoda neexistuje, použitelné právo určené na základě kritérií, jež uvádí ZPMS.

ZPMS stanoví, že smlouvy se musí řídit právem země, na němž se strany dohodnou. Smluvní strany si mohou zvolit právo upravující celou smlouvu, nebo její část, lze-li smlouvu takto rozdělit (§ 32 odst. 1 a 2 zákona). Volba rozhodného práva na základě dohody však není absolutní. V § 32 odst. 3 zákona je uvedeno, že skutečnost, že si strany zvolily cizí právo, jímž se má závazkový vztah řídit, bez ohledu na to, zda si zvolily i cizí jurisdikci, či nikoli, nebrání v případě, že všechny prvky důležité pro závazkový vztah v době volby práva souvisejí pouze s jednou zemí, použití norem práva této země, od nichž se nelze smlouvou odchýlit (imperativní normy).

Pokud si strany nezvolily právo, kterým se smlouva řídí, řídí se smlouva právem země, k níž má nejužší vztah. Lze-li smlouvu rozdělit a část smlouvy je samostatně úžeji spojena s jinou zemí, může se tato část řídit právem této jiné země (§ 33 odst. 1 ZPMS).

Má se za to, že smlouva má nejužší vztah k zemi, v níž má strana, která má poskytnout charakteristické plnění, v době uzavření smlouvy bydliště nebo v případě řídicího orgánu této strany sídlo. Je-li smlouva uzavřena v rámci výkonu profesionální nebo podnikatelské činnosti strany, která má poskytnout charakteristické plnění, má se za to, že smlouva má nejužší vztah k zemi, ve které se nachází hlavní místo podnikání dotyčné strany. Vyžaduje-li smlouva charakteristické plnění poskytnuté v jiném místě podnikání, než je hlavní místo obchodní činnosti, má se za to, že smlouva má nejužší vztah k zemi, ve které se nachází toto jiné místo podnikání (§ 33 odst. 2 ZPMS).

V případě nemovitostí a smluv o přepravě jsou stanoveny výjimky z obecného pravidla týkajícího se místa plnění smlouvy. Je-li předmětem smlouvy právo k nemovitosti nebo právo k užívání nemovitosti, má se za to, že smlouva má nejužší vztah k zemi, ve které se daná nemovitost nachází (§ 33 odst. 4 ZPMS).

V případě smlouvy o přepravě se má za to, že má nejužší vztah k zemi, ve které se nachází hlavní místo podnikání přepravce v době uzavření smlouvy, nachází-li se v téže zemi místo odeslání nebo místo určení nebo v případě smlouvy o přepravě zboží hlavní místo podnikání odesílatele nebo místo nakládky či vykládky (§ 33 odst. 5 ZPMS).

Zvláštní pravidla se vztahují i na spotřebitelské (§ 34 ZPMS), pracovní (§ 35 ZPMS) a pojistné smlouvy (§ 40 až 47 ZPMS). Účelem těchto zvláštních pravidel je zajistit ochranu spotřebitele, zaměstnance a pojistníka jako slabší smluvní strany smlouvy.

V případě spotřebitelských smluv je rovněž možné určit právo, kterým se smlouva řídí, ale tato dohoda nesmí vést ke zbavení spotřebitele ochrany, kterou mu poskytují imperativní normy země bydliště, pokud: 1) v zemi bydliště spotřebitele předcházela uzavření smlouvy konkrétní nabídka určená spotřebiteli nebo reklama a spotřebitel v této zemi provedl veškeré úkony nezbytné pro uzavření smlouvy; 2) smluvní strana nebo její zástupce obdržela objednávku spotřebitele v zemi bydliště spotřebitele; 3) smlouva se týká prodeje zboží a spotřebitel odjel ze své země bydliště do jiné země, kde zadal objednávku, za předpokladu, že cesta spotřebitele byla zařízena prodávajícím za účelem přiměření spotřebitele k uzavření smlouvy. Neexistují-li dohody o rozhodném právu, spotřebitelské smlouvy se řídí právem země bydliště spotřebitele.

V případě pracovní smlouvy nesmí volba rozhodného práva vést ke zbavení zaměstnance ochrany, kterou mu poskytují imperativní normy země, která by byla rozhodná, pokud neexistuje možnost volby práva. Pokud nelze rozhodné právo zvolit, řídí se pracovní smlouva právem země, ve které: 1) zaměstnanec při plnění smlouvy obvykle vykonává práci, i když je dočasně zaměstnán v jiné zemi; 2) se nachází místo podnikání, prostřednictvím kterého byl zaměstnanec přijat, pokud zaměstnanec práci obvykle nevykonává v jedné určité zemi.

Pojistné smlouvy podléhají poněkud konkrétnějším pravidlům. V § 42 až 44 jsou uvedeny podmínky, na nichž mohou být založeny dohody o rozhodném právu. Pokud se smluvní strany pojistné smlouvy nedohodly na právo upravujícím danou smlouvu a sídlo nebo řídicí orgán pojistníka a pojistné riziko se nacházejí na území stejné země, použije se právo této země (§ 45 odst. 1 ZPMS). Nejsou-li tyto požadavky splněny, použije se právo země, ke které má smlouva nejužší vztah. Má se za to, že nejužší vztah má smlouva se zemí, ve které se nachází pojistné riziko (§ 45 odst. 2 ZPMS).

3.2 Mimosmluvní závazky

Estonský právní řád stanoví různé důvody pro určení práva v závislosti na povaze dotyčného mimosmluvního závazku.

Nároky v důsledku bezdůvodného obohacení plynoucí z plnění závazku se řídí právem země, které upravuje skutečný nebo předpokládaný právní vztah, na jehož základě byl závazek splněn; nároky v důsledku bezdůvodného obohacení, které plynou z porušení práva jiné osoby, se řídí právem země, ve které k

porušení došlo. V ostatních případech se nároky plynoucí z bezdůvodného obohacení řídí právem země, ve které k bezdůvodnému obohacení došlo (§ 48¹ odst. 1 až 3 ZMPS).

Nároky vyplývající z neoprávněného jednání bez příkazu se řídí právem země, ve které došlo k úkonu nepřikázaného jednatele, a nároky vyplývající z plnění závazků jiné osoby se řídí právem, které tyto závazky upravuje (§ 49 odst. 1 až 2 ZMPS).

Nároky v důsledku škody způsobené protiprávním jednáním se zpravidla řídí právem země, ve které došlo k jednání nebo události, která je posuzována jako základ vzniku škody. Nejsou-li v zemi, ve které došlo k jednání nebo události, na které se nárok zakládá, důsledky zjevné, použije se na žádost poškozené strany právo země, ve které se projeví následky tohoto jednání nebo události (§ 50 odst. 1 až 2 ZMPS). Na náhradu škody způsobené protiprávním jednáním se však vztahují určitá omezení. Pokud se nárok v důsledku škody způsobené protiprávním jednáním řídí cizím právem, nesmí být náhrada škody přiznaná v Estonsku podstatně vyšší než náhrada škody stanovená za obdobnou škodu v estonských právních předpisech (§ 52 ZMPS). Zákon stranám rovněž umožňuje dohodnout se na použití estonského práva poté, co došlo k události nebo jednání, z něhož vyplývá mimosmluvní závazek. Volbou práva nejsou dotčeny nároky třetích stran (§ 54 ZMPS).

3.3 Osobní stav, jeho aspekty související s občanským stavem (jméno, bydliště, způsobilost k právům a právním úkonům)

Na jména osob se podle estonského právního řádu nevztahují zvláštní pravidla týkající se rozhodného práva.

Při určování bydliště fyzické osoby se použije estonské právo (§ 10 ZMPS). Státní příslušnost fyzické osoby je určena podle práva země, o jejímž občanství má být rozhodnuto; má-li určitá fyzická osoba několik státních příslušností, použije se státní příslušnost země, k níž má tato osoba nejužší vztah, a v případě osoby bez státní příslušnosti, osoby, jejíž státní příslušnost nelze určit, nebo uprchlíka se místo státní příslušnosti použije bydliště dotyčné osoby (§ 11 odst. 1 až 3 ZMPS).

Právo země bydliště fyzické osoby se vztahuje na její pasivní a aktivní způsobilost k právům a právním úkonům, změna bydliště však neomezuje již nabytou aktivní způsobilost k právům a právním úkonům (§ 12 odst. 1 až 2 ZMPS).

Zvláštní pravidlo stanoví, kdy může určitá osoba uplatnit nezpůsobilost; z tohoto pravidla jsou však vyňaty úkony na základě rodinného nebo dědického práva a úkony týkající se nemovitostí nacházejících se v jiné zemi (§ 12 odst. 4 ZMPS). Obecné pravidlo však stanoví, že provádí-li určitá osoba úkon, aniž by podle práva země bydliště měla aktivní způsobilost k právům a právním úkonům, nebo je-li její aktivní způsobilost k právům a právním úkonům omezena, nemůže se tato osoba dovolávat nezpůsobilosti, má-li aktivní způsobilost k právům a právním úkonům podle práva země, ve které daný úkon učinila. Toto obecné pravidlo se nepoužije, pokud druhá strana věděla nebo měla vědět, že dotyčná osoba nemá aktivní způsobilost k právům a právním úkonům (§ 12 odst. 3 ZMPS).

3.4 Určení vztahu rodič – dítě, včetně osvojení

3.4.1 Určení vztahu rodič – dítě

Rodinněprávní vztahy mezi rodičem a dítětem se řídí právem země bydliště dítěte (§ 65 ZMPS). Vzájemná práva a povinnosti rodičů a dětí vyplývají z rodičovství dětí, které se určuje postupem stanoveným v právních předpisech; rodičovství nepodléhá rozdílným pravidlům týkajícím se rozhodného práva. Určení či popření rodičovství se provádí podle práva země, ve které má dítě bydliště v době narození; ve zvláštních případech však lze rodičovství určit nebo popřít rovněž podle práva země, ve které má bydliště rodič, nebo podle práva země bydliště dítěte v době popření rodičovství (§ 62 ZMPS).

3.4.2 Osvojení

Osvojení se řídí právem země, ve které má bydliště osvojitel. Osvojení manžely se řídí právem, které upravuje obecné právní důsledky manželství v době osvojení (§ 63 odst. 1 ZMPS). To znamená, že osvojení manžely se řídí především právem země, ve které mají manželé společné bydliště (§ 57 odst. 1 ZMPS), zákon však uvádí rovněž sled jiných kolizních kritérií pro určení práva v případech, kdy manželé nemají společné bydliště v téže zemi (§ 57 odst. 2 až 4 ZMPS).

Pokud osvojení dítěte vyžaduje podle práva země, ve které má dítě bydliště, souhlas dítěte či jiné osoby, která má k dítěti rodinněprávní vztah, vztahuje se na souhlas právo této země (§ 63 odst. 2 ZMPS).

Řídí-li se osvojení cizím právem nebo je-li dítě osvojeno na základě rozhodnutí cizího soudu, zákon samostatně stanoví, že toto osvojení má v Estonsku stejný účinek, jaký by mělo podle práva, podle něhož bylo dítě osvojeno (§ 64 ZMPS). Je třeba také zdůraznit, že při osvojení dítěte, které má bydliště v Estonsku, musí být splněny rovněž všechny ostatní podmínky pro osvojení podle estonského práva, jak vyžaduje právo země bydliště dítěte nebo manželů (§ 63 odst. 3 ZMPS).

3.5 Manželství, nesezdané soužití, registrované partnerství, rozvod, rozluka, vyživovací povinnost

3.5.1 Manželství

Obecné právní důsledky manželství má určovat především právo země, ve které mají manželé společné bydliště (§ 57 odst. 1 ZMPS), zákon však uvádí rovněž sled jiných kolizních kritérií pro určení rozhodného práva v případě, že manželé nemají společné bydliště ve stejné zemi: stejná státní příslušnost, země posledního společného bydliště, pokud má jeden z manželů dosud bydliště v této zemi, nebo neexistuje-li výše uvedené, použije se právo země, k níž mají manželé jinak nejužší vztah (§ 57 odst. 2 až 4 ZMPS).

Na uzavření manželství v Estonsku se vztahuje estonské právo. Manželství, které bylo uzavřeno v cizí zemi, se považuje za platné v Estonsku, bylo-li uzavřeno podle příslušného postupu stanoveného v právních předpisech země, ve které bylo manželství uzavřeno, a pokud byly splněny podstatné předpoklady manželství stanovené v právních řádech zemí bydliště obou manželů (§ 55 odst. 1 až 2 ZMPS).

Předpoklady a překážky manželství a důsledky z toho plynoucí se zpravidla řídí právem země, ve které mají budoucí manželé bydliště (§ 56 odst. 1 ZMPS). Předchozí manželství budoucího manžela nepředstavuje překážku uzavření nového manželství, bylo-li dřívější manželství ukončeno rozhodnutím vydaným či uznaným v Estonsku, a to i v případě, že toto rozhodnutí není v souladu s právem země bydliště budoucího manžela (§ 56 odst. 3 ZMPS).

S ohledem na právo rozhodné pro podmínky pro uzavření manželství se na estonské občany vztahuje zvláštní pravidlo; podle tohoto pravidla se v případě, že estonský občan nesplňuje podmínky pro uzavření manželství podle práva země, ve které má bydliště, použije estonské právo, splňuje-li dotyčná osoba podmínky pro uzavření manželství podle estonského práva (§ 56 odst. 2 ZMPS).

3.5.2 Nesezdané soužití a registrované partnerství

Estonský právní řád neobsahuje pravidla týkající se rozhodného práva pro soužití nebo partnerství. Při určování rozhodného práva by se měla použít pravidla stanovená v ZPMS pro většinu obdobných právních vztahů. V závislosti na povaze soužití či partnerství se může jednat o pravidla vztahující se na smluvní závazkové vztahy či na rodinněprávní vztahy.

3.5.3 Rozvod a rozluka

Rozvod se řídí právem upravujícím obecné právní důsledky manželství, které je rozhodné v době zahájení řízení o rozvodu (§ 60 odst. 1 a § 57 ZMPS). To znamená, že se rozvody řídí především právem země, ve které mají manželé společné bydliště (§ 57 odst. 1 ZMPS), zákon však uvádí rovněž sled jiných kolizních kritérií pro určení rozhodného práva v případě, že manželé nemají společné bydliště v téže zemi: stejná státní příslušnost, země posledního společného bydliště, pokud má jeden z manželů dosud bydliště v této zemi, nebo neexistuje-li výše uvedené, použije se právo země, k níž mají manželé jinak nejužší vztah (§ 57 odst. 2 až 4 ZMPS).

Výjimečně lze použít místo cizího práva estonské právo, není-li podle práva upravujícího obecné důsledky manželství rozvod přípustný (§ 57 ZPMS), nebo je-li přípustný pouze za mimořádně přísných podmínek. Tato výjimka se použije za předpokladu, že jeden z manželů má pobyt v Estonsku nebo estonské občanství, nebo pobýval v Estonsku či měl estonské občanství v době uzavření manželství (§ 60 odst. 1 až 2 ZMPS).

3.5.4 Vyživovací povinnost

Pro vyživovací povinnosti vyplývající z rodinných vztahů neexistují žádná vnitrostátní pravidla mezinárodního práva soukromého a odkazuje se na příslušné mezinárodní právní předpisy.

3.6 Majetkové poměry v manželství

Manželé si mohou zvolit právo rozhodné pro jejich vlastnická práva s ohledem na společné jmění manželů. Pokud si manželé zvolili rozhodné právo, použije se tudíž právo dle jejich volby. Manželé si však nemohou zvolit právo jakékoli země dle svého přání. Mohou volit mezi právem země, ve které mají bydliště, a právem země, jejímž je jeden z manželů státním příslušníkem. Má-li jeden z manželů více státních příslušností, může si zvolit právo kterékoli země, jejímž je státním příslušníkem (§ 58 odst. 1 ZMPS).

V Estonsku podléhá volba rozhodného práva závazným formálním požadavkům. Volba práva rozhodného pro vlastnická práva manželů musí být notářsky ověřena. Není-li rozhodné právo zvoleno v Estonsku, je volba práva formálně platná, jsou-li splněny formální požadavky na smlouvy o společném jmění manželů stanovené ve zvoleném právu (§ 58 odst. 2 ZMPS).

Pokud si manželé rozhodné právo nezvolili, řídí se vlastnická práva manželů právem rozhodným pro obecné právní důsledky manželství v době uzavření manželství (§ 58 odst. 3 a § 57 ZMPS). Obecné právní důsledky manželství se řídí především právem země, ve které mají manželé společné bydliště (§ 57 odst. 1 ZMPS); nemají-li společné bydliště v téže zemi, právem země, jejímž státními příslušníky jsou oba manželé, právem země jejich posledního společného bydliště, pokud má jeden z manželů dosud bydliště v této zemi, nebo neexistuje ani jedno z výše uvedeného, použije se právo země, k níž mají manželé jinak nejužší vztah (§ 57 odst. 2 až 4 ZMPS).

3.7 Závěti a dědictví

Dědictví se řídí právem země, ve které měl zůstavitel poslední bydliště. Osoba může ve své závěti nebo v dědické smlouvě stanovit, že je pro její pozůstalost rozhodné právo země, jejíž má státní příslušnost. Toto ustanovení je neplatné, pokud osoba v okamžiku úmrtí již nemá státní příslušnost uvedené země.

Dědické právo stanoví zejména: 1. druhy a účinek pořízení pro případ smrti; 2. způsobilost dědit a odmítnout dědictví; 3. rozsah dědictví; 4. dědice a vztahy mezi nimi a 5. odpovědnost za dluhy zůstavitele.

Haagská úmluva z roku 1961 o střetu zákonů týkajících se formy pořízení pro případ smrti se vztahuje na podobu závětí a dědických smluv.

Osoba může svou závěť vyhotovit, změnit nebo zrušit, má-li podle právních předpisů země svého bydliště v době vyhotovení, změny nebo zrušení závěti příslušnou způsobilost k právům. Nemá-li osoba podle práva dané země způsobilost k právům, aby závěť vyhotovila, může ji vyhotovit, změnit nebo zrušit, pokud je k tomu oprávněna podle práva země, jejíž státní příslušnost měla v době vyhotovení, změny nebo zrušení závěti. Změna bydliště nebo státní příslušnosti neomezuje žádnou již nabytou způsobilost k právům vyhotovit závěť. Výše uvedené se vztahuje na způsobilost osoby uzavřít, změnit nebo ukončit dědickou smlouvu.

Dědické smlouvy se řídí právem země, ve které má zůstavitel bydliště v okamžiku uzavření smlouvy, nebo právem země, jejíž má státní příslušnost, pokud tak daná osoba stanoví. Rozhodné právo určuje přípustnost, platnost, obsah a závaznost dědické smlouvy a její důsledky podle dědického práva.

Vzájemná závěť musí být v době vyhotovení v souladu s právem zemí, v nichž mají bydliště oba zůstavitelé, nebo s právem země bydliště jednoho z manželů, kterou zůstavitelé zvolili společně.

3.8 Věcná práva

Vznik nebo zánik věcného práva se určuje podle práva země, ve které se daná věc nacházela v době vzniku či zániku věcného práva. Existuje určité omezení – věcné právo nesmí být uplatněno v rozporu se základními zásadami práva místa, ve kterém se daná věc nachází (§ 12 odst. 2 ZMPS).

3.9 Insolvence

Vzhledem k tomu, že podle § 3 odst. 2 zákona o konkursu se na konkursní řízení vztahují ustanovení občanského soudního řádu, nestanoví-li zákon o konkursu jinak, a podle § 8 odst. 1 občanského soudního řádu se soudní řízení vede na základě estonského občanského práva, je právem rozhodným pro konkursní řízení vedené v Estonsku estonské právo.

Poslední aktualizace: 08/04/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.